

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: K/6747

Érkezett: 2008 NOV 06.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

Száma: FK-252008

Írásbeli kérdés

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

„Elégtételt az áldozatoknak, békét az élőknek, nyugalmat elesetteknek” címmel a Házszabály 91. §-a alapján kérdést kívánok benyújtani Göncz Kinga külügyminiszterhez. A kérdésre a választ írásban kérem.

Tisztelt Miniszter Asszony!

A Szabadság téri szovjet emlékművet az 1920-ban emelt, 1945-ben lerombolt Trianon-emlékműcsoport helyén emelték 1946-ban. A 15 méteres obeliszk tetején aranszínű ötágú csillag, átellenes oldalain szintén aranszínű sarló-kalapács, illetve két-két magyar és orosz nyelvű felirat található: „Dicsőség a felszabadító szovjet hősöknek”. Az elesettek nevét tíz táblán sorolták fel.

Az emlékmű a rendszerváltás után is a helyén maradt - ez a negyven éves magyarországi szocializmus egyetlen köztéren maradt szovjet emlékműve a fővárosban. A Szabadság téri mélygarázs építéskor ideiglenes elbontották az emlékművet, változatlan formában történő helyreállításához az oroszok Szabó János honvédelmi miniszter és Martonyi János külügyminiszter írásos garanciáját is kérték 2002-ben. A fővárosi önkormányzat szerette volna elérni, hogy a „Dicsőség a felszabadító szovjet hősöknek” felirat helyett a „A fasizmus elleni harcokban elesett szovjet katonák emlékére” szerepeljen, de a változtatásba az oroszok nem egyeztek bele.

Az emlékművet többször megrongálták a rendszerváltás után, leggyakrabban vörös festékekkel öntötték le. Az utóbbi években kordonnal és sűrű rendőri járőrözéssel védték.

Az 1995-ben kötött orosz-magyar egyezmény rendelkezik a háborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megőrkítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről. A megállapodáshoz kapcsolódó 104/1996. (VII. 16.) számú Kormányrendelet 3. Cikkének 2. bekezdése úgy fogalmaz: „Amennyiben a jelen Cikk 1. pontjának megfelelően rendelkezésre bocsátott földterületet fontos állami érdek miatt más célra kívánják hasznosítani, úgy az érdekelt Fél új – a jelen Cikk 1. pontja feltételeinek megfelelő – helyet biztosít a másik Fél számára, és vállalja az elesett katonák földi maradványainak a kegyeleti létesítmények áthelyezésével és az új katonai temetkezési helyek kialakításával járó költségeket.”

Polcz Alaine és számos más túlélő megrázó vallomásából tudjuk, hogy a II. világháborúban Magyarországra érkező, a fasiszta német megszállás alól felszabadító, s egyben a kommunista szovjet megszállást hozó orosz és más nemzetiségű szovjet katonák magyar nők tízezreit, szerény becslések szerint is a magyarországi női népesség 10%-át erőszakolták meg. Sok áldozat az életével fizetett az erőszakért. Az életben maradottaknak is maradandó lelki és testi sérüléseket, súlyos szenvedésekkel járó betegségeket okoztak a vörös hadsereg háborús bűnöket elkövető, erőszaktevő katonái. Nyilvánvalóan az áldozatok és leszármazottaik érzékenységét is sérti, hogy a mai napig a főváros egyik központi területe, a Szabadság tér ad otthont egy II. világháborús szovjet emlékműnek.

Fentiekre való hivatkozással, a meggyalázott magyar nők tízezreinek szóló egyfajta szerény elégtételként, a vörös hadsereg kötelékében szolgálatot teljesítő, s a magyarországi harcokban életüket vesztett katonák valódi megbecsülése, valamint a fővárosban élő polgárok nyugalmanak megőrzése érdekében, kérem, tegyen lépéseket az említett emlékmű áthelyezése érdekében.

Kérdezem Miniszter Asszonyt:

1. Mivel mindkét állam érdeke azt kívánja, hogy megszűnjenek a Szabadság téren felállított szovjet emlékmű elleni atrocitások, kezdeményezi-e a magyar kormány az említett emlékmű új, méltó helyszínre történő átszállítását?
2. Miniszter Asszony személy szerint fontosnak tartja-e, hogy a Szabadság téri szovjet emlékmű áthelyezésével a kormány végre elégtétel szolgáltatson az áldozatoknak, biztosítsa a mindennapok békéjét az élőknek, és a méltó tisztességet a szovjet hadsereg halottainak? Milyen konkrét lépéseket kíván tenni Külügyminiszterként a fenti célok érdekében?
3. December 4. az 1956-os néma asszonytüntetés emléknapja. Miniszter Asszony nőként és mentálhigiénés szakemberként mit üzen a II. világháború és a kommunista diktatúra áldozatai számára ebből az alkalomból?

Tisztelettel várom érdemi válaszait.

Budapest, 2008. november 6.

Ékes Ilona

Fidesz - Magyar Polgári Szövetség